

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/29/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516201488
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3516201488.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti G.: P., nar. XX.XX.XXXX, P., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené N., deti rodičov : A. G., bytom U. nad R., č. XXX, zastúpenej E.. R. H., advokátom so sídlom v F. E. nad R., P. XXXX/X, a R. G., bytom U. nad R. XXX, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 15. marca 2015, č. k. 5P/12/2016-26, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. P., mal. P. a mal. A. do dočasnej osobnej starostlivosti matky. Otcovi maloletých detí uložil povinnosť prispievať na výživu mal. P., mal. P. a mal. A., na každého sumou 50 eur mesačne počnúc dňom doručenia uznesenia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že mal. deti pochádzajú z doposiaľ platného manželstva, ktoré uzatvorili rodičia dňa 12.01.2012. Matka maloletých detí návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnila tým, že otec je impulzívnej povahy, všetky nedorozumenia vo vzájomnom spolužití končievali hádkou aj fyzickou inzultáciou. Stresové situácie, ktoré vznikali v dôsledku správania sa otca maloletých detí, zažívali všetky deti pochádzajúce z manželstva. Často boli svedkom psychického a fyzického násillia zo strany otca mal. detí. Nakoľko násillie zo strany otca mal. detí sa stupňovalo, bola nútená podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia zákazu vstupu otca do domu, v ktorom vedú spoločnú domácnosť, a to zo strachu o svoj život a zdravie. Domnieva sa, že otec mal. detí nebude prispievať na ich výživu, nakoľko si je vedomý, že matka nemôže zo svojho príjmu zabezpečiť riadnu výživu a výchovu mal. detí a hradiť hypotekárny úver. Pokiaľ sa matka domáhala, aby súd určil komu z rodičov budú mal. deti zverené do výchovy po dobu do rozvodu, súd prvého stupňa návrhu matky vyhovel a zveril mal. deti do jej dočasnej starostlivosti a výchovy. Konštatoval, že zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti a výchovy bude predmetom konania vo veci samej, po vykonanom rozsiahlom dokazovaní, v ktorom bude treba starostlivosť skúmať, ktorý z rodičov má lepšie podmienky na výchovu detí, s kým budú žiť v spoločnej domácnosti, u ktorého z rodičov sú lepšie predpoklady na ich výchovu. Konštatoval, že bez riadne vykonaného dokazovania nemôže posúdiť otázku zverenia mal. detí a určenia výšky vyživovacej povinnosti ako predbežnú. Takýmto rozhodnutím by prejudikoval rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ matka zároveň žiadala, aby súd predbežným opatrením uložil povinnosť otcovi prispievať na výživu mal. detí, a to na mal. P. 280 eur, mal. P. 240 eur a mal. A. 180 eur mesačne dôvodil, že na základe predložených dokladov o príjme otca neskúmal majetkové a iné pomery, nakoľko ide o predbežné opatrenie, a preto uložil povinnosť platiť výživné otcovi v nevyhnutnej miere do rozhodnutia vo veci samej. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 O.s.p., § 25 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine.

Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec mal. detí, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol,

že podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je, aby boli osvedčené základné skutočnosti umožňujúce súdu prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Súdu prvého stupňa vytykal, že pred nariadením predbežného opatrenia nemal osvedčené všetky skutočnosti, aby mohol prijať jednoznačný záver o pravdepodobnosti nároku v zásadný prospech matky mal. detí. Dôvodil, že matka detí nepredložila dôkazné prostriedky takého charakteru, ktoré by osvedčovali základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o opodstatnenosti, legálnosti a primeranosti navrhovaného predbežného opatrenia. Poprel, že by z jeho strany malo dochádzať k fyzickému a psychickému násiliu s tým, že práve naopak, takémuto násiliu dochádzalo zo strany matky detí. Takéto násilie zo strany matky detí prebiehalo po dobu posledného roka ich spoločného spoluzitia. Jej agresívne správanie vyvrcholilo dňa 25.09.2015, kedy zaútočila na otca nožom, o ktorej skutočnosti boli spísané záznamy na Z.. Trval na tom, že všetky konflikty, ktoré vznikali vyvolávala matka detí, pri mnohých nezhodách na odporcu fyzicky útočila päťami, dlaňami a spôsobovala mu škrabance po celom tele. Spočiatku sa snažil primeraným spôsobom v medziach nutnej obrany odvracať útoky zo strany matky. Pod nátlakom vyhrážok, že bude podávať na otca oznámenia o fyzickom násilí, v záujme zachovania rodiny, znášal jej fyzické údery a vyhrážky. Takéto správanie zo strany matky však malo aj negatívne dôsledky na vývoj a vývin ich maloletých detí, čo sa prejavilo tým, že všetky maloleté deti odmietajú akýkoľvek kontakt, prípadne komunikáciu s otcom na nátlak matky. Správanie matky smerovalo k poškodzovaniu spoločného majetku (podpálenie kotolne, roztrhanie svadobných fotiek, rozbitie hodnotných hodínok, roztrhanie tričiek, poškodzovanie oblečenia, vylievanie nápojov po stenách a po podlahe, rozbitie mobilných telefónov, ovládača na satelit a pod.). S poukazom na uvedené zastával názor, že ich mal. deti by mali byť zverené do jeho starostlivosti, nakoľko matka detí potrebuje odbornú pomoc. Súdu prvého stupňa vytykal, že neurčil jeho styk s mal. deťmi, a to i napriek tomu, že matka mu odmieta umožniť osobný kontakt s maloletými. Poukazoval na tú skutočnosť, že vždy uhrádzal a aj v súčasnosti uhrádza takmer všetky náklady, vrátane úverov spojených s domácnosťou ich spoločného rodinného domu. Mal za to, že matka hodnoverným spôsobom nepreukázala obavu, že otec neprispieva na výživu mal. detí, pretože naďalej po doručení uznesenia Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25.02.2016, č. k. 5C/41/2016-8 uhrádza všetky náklady, tak ako to robil aj predtým.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné podľa § 220 a § 221 ods. 3 O.s.p. zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné nariadiť ho z nasledujúcich dvoch dôvodov: jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Obidva druhy predbežných opatrení si vyžadujú naliehavosť takéhoto opatrenia a osvedčenie danosti práva, ale aj nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Preukázať je potrebné to, že bolo právo porušené alebo je ohrozené, a že k jeho ochrane je predbežné opatrenie, pri súčasnom preukázaní naliehavosti požadovanej úpravy, pričom oprávnenosť musí byť aspoň osvedčená.

V danej veci matka mal. detí žiadala nariadiť predbežné opatrenie z dôvodu, že je daná potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Posúdenie či je daná potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov, závisí na okolnostiach konkrétneho prípadu. Predbežné opatrenie nie je možné vydať tam, kde by išlo o úpravu faktických (nie je právnych) vzťahov medzi účastníkmi, spravidla ani tam, kde by nešlo o úpravu predbežnú ale vo svojich následkoch konečnú. Ak má byť predbežné opatrenie nariadené musí byť potreba dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov preukázaná. Pri ostatných okolnostiach významných pre nariadenie tohto predbežného opatrenia postačí, že budú aspoň osvedčené, teda že sa s ohľadom na skutočnosti prípadu javia ako pravdepodobné.

Predbežné opatrenia sú predbežnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie. Neprejudikujú práva účastníkov ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. V súvislosti s rozhodovaním o predbežných opatreniach v konaniach v starostlivosti o mal. deti treba uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou predbežného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať dieťa do starostlivosti

druhého rodiča alebo inej osoby (§ 76 ods. 1 písm. b) O.s.p.), prípadne určiť výživné v nevyhnutnej miere, ak je výživa dieťaťa ohrozená (§ 76 ods. 1 písm. a) O.s.p.). Ďalej je potrebné uviesť, že inštitút predbežného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Aj keď pri nariadovaní predbežného opatrenia všeobecne sa dokazovanie nevykonáva, z obsahu návrhu, priložených dokladov, či obsahu spisu musí byť zrejmé také ohrozenie života, či zdravia dieťaťa, ktoré vyžaduje okamžitý zásah súdu.

Odvolací súd mal z obsahu spisu preukázané, že mal. P., mal. P. a mal. A. pochádzajú z manželstva rodičov, ktorí boli v čase nariadenia predbežného opatrenia súdom prvého stupňa účastníkmi konania, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode manželstva, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 8P/10/2016.

Z obsahu spisu Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/176/2016 bolo zistené, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením zo dňa 25.02.2016, č. k. 5C/41/2016-8 zakázal odporcovi, aby vstupoval do domu súp. č. 132 nachádzajúceho sa na parc. č. XXXX/XXX- zastavané plochy a nádvoria o výmere 161 m², parc. č. XXXX/XX o výmere 350 m² - orná pôda, parc. č. XXXX/XX o výmere 215 m² - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. XXXX/XXX o výmere 161 m² - zastavané plochy a nádvoria, zapísaného na LV č. XXXX Z., a to dňom doručenia predbežného opatrenia, až do právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej. Súčasne navrhovateľke uložil, aby v lehote 60-tich dní od právoplatnosti uznesenia podala návrh vo veci samej. Okresný súd svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, 5, 6, 9, § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. Vychádzal z nutnosti a naliehavosti poskytnutia právnej ochrany navrhovateľky z dôvodu, že medzi navrhovateľkou a odporcom dochádza opakovane k nezhodám, pričom dňa 16.02.2016 odporca po vzájomnej hádke sotil navrhovateľku do sklenených dverí, pričom prerazila sklenenú výplň a navrhovateľke spôsobil rezné poranenia v oblasti zápästia pravej ruky a navrhovateľke sa vyhrážal zabitím. V dôsledku podaného odvolania odporcom Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 02.05.2016, č. k. 19Co/176/2016-40 uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že na rozdiel od okresného súdu mal za to, že nebolo osvedčené, že odporca je dôvodne podozrivý z násillia voči navrhovateľke, preto nie sú dané predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. a z toho dôvodu napadnuté uznesenie zmenil, návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Po rozhodnutí súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia v preskúmvanej veci nastala podstatná zmena v tom smere, že manželstvo rodičov bolo rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03.05.2016 rozvedené. Schválená bola rodičovská dohoda, podľa ktorej mal. deti P., P. a A. sa na čas po rozvode zverujú do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. P. sumou 200 eur mesačne, na výživu mal. P. sumou 160 eur mesačne a na výživu mal. A. sumou 110 eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva. Predmetným rozsudkom súd upravil styk otca s mal. deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa s deťmi každú párnú sobotu od 10.00 hod do 18.00 hod a každú nepárnu nedeľu od 10.00 hod do 17.00 hod. s tým, že matka mal. deti pripraví a otcovi odovzdá v mieste bydliska mal. detí v určenom čase, otec ma. deti vráti matke v mieste bydliska mal. detí v určenom čase. Účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal. Účastníci sa vzdali práva podať odvolanie proti rozsudku.

Ako už bolo uvedené vyššie, predbežné opatrenie má len dočasný charakter má byť krátkodobým provizóriom do rozhodnutia vo veci samej. V danom prípade rozhodnutím Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03.05.2016 o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom v konaní o rozvod manželstva, odpadla potreba dočasnej úpravy pomerov nariadením predbežného opatrenia. Práva maloletých detí sú predmetným rozsudkom riadne zabezpečené. Návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia za tejto situácie je nedôvodný, preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.